

**DESCRIEREA ANALITICĂ – SUPT IMPORTANT
ÎN DEPOZITAREA ȘI REGĂSIREA INFORMAȚIILOR RELEVANTE
ȘI PERTINENTE**

*ANALYTICAL DESCRIPTION – AN IMPORTANT SUPPORT IN STORAGE
AND RESEARCH OF RELEVANT AND PERTINENT INFORMATION*

Taisia ACULOVA¹ [ORCID: 0000-0001-6672-1781]

Tatiana POGREBNEAC² [ORCID: 0000-0003-1534-8168]

Abstract: *The article examines the role and importance of the analytical description of articles from serial publications and various collections in providing current information necessary for the process of study, scientific research and personal training.*

Keywords: *analytical description, electronic catalog, databases, information consumers, scientific interests*

Prelucrarea bibliografică a resurselor are menirea de a asigura nevoile de informare ale utilizatorilor pentru a obține date relevante (sau mai bine zis, pertinente) necesare pentru realizarea procesului de studiu, cercetărilor și lucrărilor practice. Descrierea analitică a articolelor ocupă un loc deosebit în prelucrarea bibliografică a documentelor.

Revistele reprezintă o parte semnificativă a colecției oricărei biblioteci. În catalogul electronic al BȘ a USARB din 446 218 înregistrări – 192 151 constituie descrierea analitică, sau 43% din numărul total de documente.

De ce este atât de importantă pentru utilizatori descrierea analitică a revistelor și ziarelor? În primul rând, ea pune la dispoziție cele mai recente surse de informații despre cele mai noi rezultate ale cercetărilor științifice și metodologice din diverse domenii ale cunoașterii. Este bine cunoscut faptul că noile descoperiri, invenții se publică, la început, în publicațiile seriale. Descrierea analitică acoperă subiecte foarte restrânse despre care încă nu au fost scrise monografii. Nu toate publicațiile periodice pot fi găsite în acces deschis, în mare parte, acestea sunt seriale locale și unele chiar de importanță națională.

Majoritatea bibliotecilor din lume nu practică descrierea analitică a periodicelor. Ei preferă să digitalizeze ziarele și revistele sau să creeze baze de date contraplată cu periodice. În unele țări, din fosta URSS, se creează cataloage partajate de descriere analitică a articolelor.

Descrierea analitică a seriilelor rămâne a fi actuală în unele biblioteci din

¹ Bibliografă principală, Biblioteca Științifică a USARB, aculova.taya@gmail.com

² Bibliotecară, Biblioteca Științifică a USARB, tatianapogrebneac@gmail.com

lume. Dezvăluirea și punerea la dispoziția utilizatorului a conținutului ziarelor și revistelor, în toată diversitatea lor, este, desigur, o sarcină foarte importantă în procesul de servire. Experiența de muncă ne-a convins de necesitatea descrierii analitice a articolelor nu numai din reviste și ziare, ci și din culegeri științifice, monografii și, uneori, a unor capitole din manuale, datorită faptului că acestea conțin materiale prezentate într-o manieră complet accesibilă și sunt relevante pentru multe categorii de utilizatori.

Descriind articole din culegeri de materiale ale manifestărilor științifice, folosim ocazia de a prezenta studenților universității noastre amploarea intereselor științifice și profunzimea dezvoltării unor probleme ale profesorilor de la Universitatea bălțeană, concretizate în lucrări științifice. Considerăm că este important pentru studenți de a cunoaște personalitatea mentorului din mai multe aspecte: lector, înzestrat cu darul oratoric pentru promovarea orelor de studiu, om de știință cu contribuții în dezvoltarea științifică. Lucrările personalului universitar (monografii, manuale, articole și comunicări științifice) formează conținutul repozitorului instituțional ORA USARB.

La începutul celui de-al treilea mileniu, oamenii de știință au înregistrat un nou tip de cultură, numit „ecran”. Savantul I. A. Negodaev în monografia sa „*Informatizarea culturii*” (Rostov-pe-Don, 2003), definind cultura ecranului, a spus că: „următoarea etapă în dezvoltarea culturii cărții și a scrisului este cea a ecranului”, susținând că aceasta este „o combinație armonioasă a imaginii și vorbirii pe ecran”.

Astăzi, aproape toți utilizatorii (profesori, studenți, elevi) dispun de propriile mijloace de acces la diverse baze de date. Consumatorii de informații, precum și lucrătorii din domeniul furnizării serviciilor de informații, se confruntă cu problema alegerii bazelor de date care ar răspunde nevoilor de informație. Adesea, utilizatorii nu au acces la bazele de date strict științifice ale universităților și centrelor de cercetare din țări străine. Iată de ce noi, angajații bibliotecii științifice a universității, suntem cei care trebuie să oferim utilizatorilor sfaturi adecvate, oferind asistență pentru navigare în spectrul larg al bazelor de date, precum și în procesul de colectare a materialului la anumite teme.

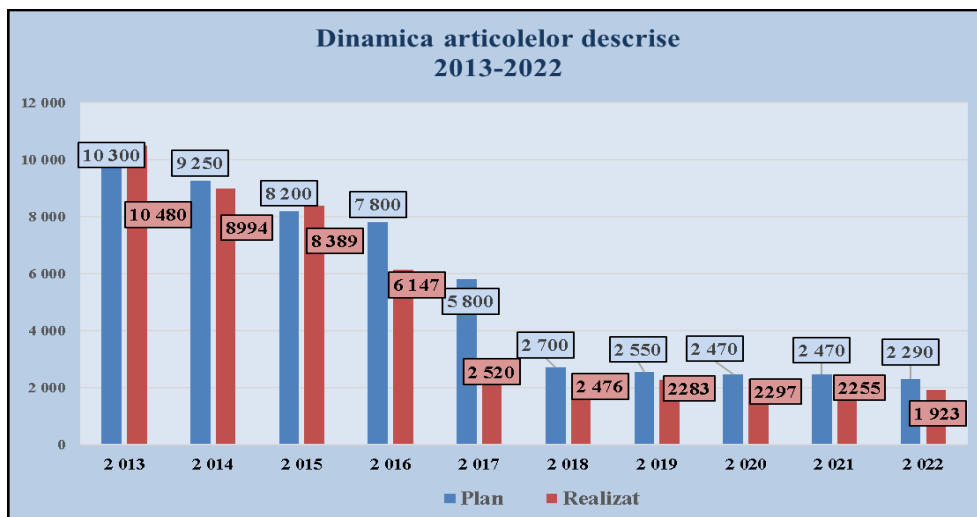
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți a purtat multă vreme numele de Institut pedagogic. Astăzi, pregătim specialiști de profil larg și nu doar viitori profesori. În același timp, universitatea noastră menține, în mod tradițional, un interes deosebit pentru metodele de predare a cunoștințelor științifice. Nu toate bazele de date reflectă problemele didacticii, precum și strategiile moderne de predare necesare pentru studenți și elevi și oferă sprijin pedagogic cu relevanța și completitudinea necesară. Efectuând descrierea analitică a articolelor din reviste, precum și a materialelor conferințelor științifice, a unor capitole din manuale, lucrătorii bibliotecilor universitare acordă o atenție deosebită literaturii cu caracter metodologic, promovând accesibilitatea acestora pentru utilizatorii de informații.

Biblioteca noastră a fost întotdeauna implicată în descrierea analitică. Până în 1990, informațiile despre articolele care erau publicate în reviste și ziare și la care era abonată biblioteca erau scrise pe fișe, care erau aranjate pe domenii de cunoaștere

într-un catalog analitic sistematic. Odată cu apariția cataloagelor electronice, procesul de descriere analitică a suferit modificări fundamentale. Nu mai este nevoie de structurarea materialului, de evidențierea secțiunilor și subsecțiunilor, mai mult sau mai puțin complete, care servesc la facilitarea căutării. Descrierea analitică, în format electronic, a făcut mai ușoară nu numai munca bibliografilor, ci a ridicat, la un nivel calitativ nou, sistemul de căutare a informației. În câteva minute utilizatorul selectează informații la orice subiect. Computerul îl va „filtra” din mii de titluri din reviste și ziare.

La crearea și completarea bazei de date analitice din Biblioteca noastră contribuie bibliotecarii din următoarele servicii: Centrul de informare și cercetare bibliografică, Sălile de lectură și de împrumut Documente muzicale. Fiecare bibliotecar (în dependență de Fișa postului) este responsabil de selectarea și stocarea informației, descriind o anumită cantitate de reviste și ziare în conformitate cu profilul instituției și tematica cercetărilor științifice.

Pentru a analiza situația la zi, a fost realizat un mic studiu de cercetare a dinamicii completării catalogului electronic cu descrieri analitice în ultimii 10 ani (Tab. 1). Din păcate, există o scădere vizibilă a numărului de articole. Mai mult ca atât, cifra planificată este în scădere din an în an – din 2013 până în 2022 a scăzut de patru ori. Diferența dintre cifra planificată și cea obținută, în jur de zece ani, a fost de peste șase mii. Cel mai mare decalaj dintre cifra planificată și cea realizată se observă în 2016 și 2017. În această perioadă, salariații Bibliotecii au consumat timp la însușirea programului Aleph, care s-a dovedit a fi mai complex. Din acest motiv, baza de date a fost completată mai lent. Dar principala cauză a scăderii numărului de articole descrise analitic constă în finanțarea insuficientă pentru abonare la seriale, care a scăzut expresiv. Dacă în 2013 eram abonați la 246 de titluri de reviste, atunci în 2022 doar la 52. Speranța că vom avea acces electronic la multe seriale și că utilizatorul nostru nu va suferi din cauza lipsei de informație nu este justificată.

Din cauza scăderii numărului de reviste la care am fost abonați, recent, am fost nevoiți să acordăm o atenție sporită descrierii monografiilor, materialelor manifestărilor științifice, manualelor, neținând cont de anii apariției, pentru că în multe surse se poate găsi ceva util și relevant pentru studiu și cercetare științifică.

În concluzie, putem afirma că descrierea analitică contribuie la o mai bună dezvoltare a colecțiilor bibliotecii și la viteza de difuzare a informațiilor științifice, la conformitatea acestora cu nevoile specifice ale studenților și profesorilor universității noastre, precum și la crearea unei imagini cuprinzătoare și atractive a profesorilor universitari pentru studenți și reprezentanți ai comunității academice din afara campusului Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, în Moldova.

Referințe bibliografice:

1. MIHALUȚA, Lina, HĂBĂȘESCU, Angela. Articole din publicații periodice și culegeri – componentă importantă a catalogului partajat. In: *MISISQ: Implicare. Creativitate. Durabilitate* : Materialele conf. intern., 27-28 sept., 2018, Chișinău [online]. Bălți, 2018, pp. 79-83. Disponibil: http://dspace.usarb.md:8080/jspui/bitstream/123456789/4055/1/Mihaluta_Habasescu_misisq.pdf [accesat 03.09.2023].
2. MIHALUȚA, Lina. Descrierea bibliografică analitică a articolelor în software integrat de bibliotecă ALEPH. In: *Magazin bibliologic* [online]. 2016, nr. 1-4 : Ed. specială în cadrul Proiectului Tempus „Servicii Informaționale Moderne pentru Îmbunătățirea Calității Studiilor”, pp. 41-47. ISSN 1857-1476. Disponibil: <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/3928> [accesat 03.09.2023].
3. АКУЛОВА, Таисия. Аналитическая роспись документов в электронном формате (из опыта работы). В: *Confluente bibliologice* [online]. 2011, nr. 1-2, pp. 114-119. ISSN 1857-0232. Disponibil: http://dspace.usarb.md:8080/jspui/bitstream/123456789/2932/1/Aculova_T_analiticescaia_ropisi.pdf. [accesat 25.08.2023].
4. НЕГОДАЕВ, И. А. *Информатизация культуры*. Ростов-на-Дону: Книга, 2003. 319 p. ISBN 5-87259-235-3.